

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2021 m. gruodžio 17 d.
(OR. en)

15161/21

Tarpinstitucinė byla:
2021/0407 (COD)

ECOFIN 1269
STATIS 57
CODEC 1680

PRIDEDAMAS PRANEŠIMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2021 m. gruodžio 10 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generaliniam sekretoriui Jeppe TRANHOLMUI-MIKKELSENUI
Komisijos dok. Nr.:	COM(2021) 776 final
Dalykas:	Pasiūlymas dėl EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 549/2013 ir panaikinama 11 nacionalinių sąskaitų srities teisės aktų

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2021) 776 final.

Priedama: COM(2021) 776 final

EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2021 12 10
COM(2021) 776 final

2021/0407 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

**kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 549/2013 ir panaikinama 11
nacionalinių sąskaitų srities teisės aktų**

(Tekstas svarbus EEE)

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

Reglamentas (ES) Nr. 549/2013¹, kuriuo nustatyta peržiūrėta Europos sąskaitų sistema (2010 m. ESS), sudarytas iš sąvokoms skirtos dalies (A priedas) ir Eurostatui perduotinų duomenų perdavimo programos (B priedas). 2010 m. ESS pradėta taikyti 2014 m. ir nuo to laiko pasikeitė vienas iš pagrindinių statistinių klasifikatorių, kuriuo ji pagrįsta (naujas Individualaus vartojimo išlaidų pagal paskirtį klasifikatorius (COICOP)²), be to, keitėsi nacionalinių sąskaitų duomenų naudotojų poreikiai.

Todėl Komisija mano, kad tikslinga iš dalies pakeisti Reglamentą (ES) Nr. 549/2013 ir atnaujinti klasifikatoriaus COICOP nuorodas bei duomenų perdavimo programą, kad būtų atsižvelgta į naujus duomenų naudotojų poreikius.

Be to, Komisija mano, kad šia proga reikėtų panaikinti 11 teisės aktų, susijusių su ankstesniąja Europos sąskaitų sistema (ESS 95)³, nes šie teisės aktai nebeaktualūs.

• Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis

Pasiūlymas visiškai dera su galiojančiomis statistikos srities Sąjungos teisės aktų nuostatomis.

• Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis

Pagal Reglamentą (ES) Nr. 549/2013 rengiami ir platinami nacionalinių sąskaitų duomenys plačiai naudojami Sąjungos politikos tikslams ir atlikus siūlomus pakeitimus naudotojams bus prieinama daugiau duomenų.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

• Teisinis pagrindas

Europos statistikos teisinis pagrindas yra nustatytas Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 338 straipsnyje. Jei Sąjungai to reikia savo funkcijoms atlikti, Europos Parlamentas ir Taryba įprasta teisėkūros procedūra priima priemones, skirtas užtikrinti, kad tokia statistika būtų parengta. SESV 338 straipsnyje nustatyti Europos statistikos, reikalingos Sąjungos veiklai vykdyti, rengimo reikalavimai: statistika turi atitikti tam tikrus nešališkumo, patikimumo, objektyvumo, mokslinio nepriklausomumo, ekonomiškumo ir statistinio konfidencialumo standartus ir netapti pernelyg sunkia našta ūkio subjektams.

• Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)

Subsidiarumo principas taikomas, jei pasiūlymas nepriklauso išimtinai Sąjungos kompetencijai.

Šio reglamento pasiūlymas parengtas siekiant, kad 2010 m. ESS sąvokos ir duomenų perdavimo programa išliktų aktualios. Veikdamos atskirai valstybės narės negali deramai

¹ 2013 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 549/2013 dėl Europos nacionalinių ir regioninių sąskaitų sistemos Europos Sąjungoje (OL L 174, 2013 6 26, p. 1).

² Patvirtintas Jungtinių Tautų Statistikos komisijos 49-osios sesijos.

³ 1996 m. birželio 25 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2223/96 dėl Europos nacionalinių ir regioninių sąskaitų sistemos Bendrijoje ([OL L 310, 1996 11 30, p. 1](#)).

pasiekti siūlomo veiksmo tikslų, t. y. užtikrinti palyginamumą, patikimumą ir išsamumą. Veiksmo efektyviau imtis ES lygmeniu, remiantis ES teisės aktu.

Todėl, laikydamasi Sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidarumo principo, Sąjunga gali patvirtinti šios srities priemones.

- **Proporcingumo principas**

Pasiūlymas atitinka proporcingumo principą. Poreikį atnaujinti sąsają su vienu iš pagrindinių klasifikatorių ir geriau suderinti duomenų perdavimo programą su duomenų naudotojų poreikiais galima patenkinti iš dalies pakeitus kai kurias Reglamento (ES) Nr. 549/2013 nuostatas.

Pagal proporcingumo principą siūlomu reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti.

- **Priemonės pasirinkimas**

Atsižvelgiant į pasiūlymo tikslus ir turinį bei tai, kad šiuo pasiūlymu iš dalies pakeičiamas esamas reglamentas, tinkamiausia priemonė yra reglamentas.

3. EX-POST VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

- **Galiojančių teisės aktų *ex post* vertinimas / tinkamumo patikrinimas**

Pagal Komisijos standartus laikytasi Eurostato galiojančių teisės aktų, įskaitant Europos statistikos programą, vertinimo sistemos⁴ – ji šiame procese buvo svarbiausia. Be to, kasmet rengiami duomenų naudotojų tyrimai, kad būtų daugiau žinoma apie juos, jų poreikius ir pasitenkinimo Eurostato teikiamomis paslaugomis lygį. Pagal šio vertinimo rezultatus Eurostatas tobulina statistinės informacijos ir kitos statistinės produkcijos rengimą. Jie įtraukiami į įvairius strateginius planus, pvz., darbo programą ir valdymo planą.

2018 m. birželio 29 d. priimta Komisijos ataskaita Europos Parlamentui ir Tarybai dėl 2010 m. ESS taikymo (COM(2018)506 *final*). Be to, surengti keli ekspertų susitikimai, dalyvaujant valstybių narių atstovams ir kitiems svarbiems suinteresuotiesiems subjektams. Pagrindiniai 2010 m. ESS suinteresuotieji subjektai yra Komisijos tarnybos, valstybės narės, ES ir tarptautinės organizacijos, kaip antai ECB ir EBPO, aktyviai dalyvavusios veikloje ir diskusijose. Specialistai sutaria, kad 2010 m. ESS reglamentą reikia šiek tiek pakeisti. Tai paaiškėjo Eurostatui 2018 m. pradžioje atlikus prioritetų tyrimą ir patvirtinta kelių vėliau posėdžiavusių nacionalinių sąskaitų ekspertų grupių, visų pirma Makroekonomikos statistikos srities vadovų grupės ir specialios darbo grupės, skirtos 2010 m. ESS ir kitų sričių suderinamumui.

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

Atsižvelgdama į tai, kad siūlomas Reglamento (ES) Nr. 549/2013 pakeitimas didelio poveikio visuomenei ar ekonomikai neturėtų (žr. paaiškinimą toliau), Komisija (Eurostatas) konsultavosi su Europos statistikos sistemos komitetu, kadangi už visos su Europos statistika susijusios nacionalinio lygmens veiklos koordinavimą yra atsakingos nacionalinės statistikos institucijos (NSI).

⁴ Žr. <http://ec.europa.eu/eurostat/web/quality/evaluation>.

- **Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas**

Pasiūlymo motyvai aptarti per Makroekonomikos statistikos srities vadovų grupės ir jos pogrupių posėdžius 2020–2021 m., be to, du kartus surengtos rašytinės konsultacijos. Surinkta Europos Komisijos tarnybų ir išorinių pagrindinių suinteresuotųjų subjektų (pvz., Europos Centrinio Banko) nuomonių. Be to, 2021 m. birželio mėn. vyko diskusijos su Europos ekonomikos ir finansų komiteto Statistikos pakomitečiu.

Europos statistikos sistemos komitetas (ESSK) priėmė nuomonę 2021 m. spalio 29 d. posėdyje.

- **Poveikio vertinimas**

Poveikio vertinimas nebuvo atliktas, nes pasiūlymas neturi didelio ekonominio ir socialinio poveikio bei poveikio aplinkai ir dėl jo nesukuriama papildomos naštos įmonėms ar visuomenei.

- **Reglamentavimo tinkamumas ir supaprastinimas**

Pasiūlymas atitinka programoje REFIT nustatytus supaprastinimo tikslus, nes BNP nuosavų išteklių duomenų perdavimas suderinamas su kitų nacionalinių sąskaitų duomenų perdavimu ir valstybės narės, pradėjusios taikyti 2010 m. ESS nuosavų išteklių tikslais, neturės rengti dviejų atskirų sąskaitų rinkinių: vieno pagal 2010 m. ESS, kito – pagal ESS 95.

Kadangi pasiūlymas turi poveikio tik valstybių narių nacionalinių sąskaitų rengėjams, įmonėms poveikio nebus.

- **Pagrindinės teisės**

Netaikoma.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Papildomų biudžeto išteklių nereikia.

5. KITI ELEMENTAI

- **Įgyvendinimo planai ir stebėseną, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka**

Kadangi siūlomi pakeitimai pagrįsti jau savanoriškai perduodamais ir neoficialiais susitarimais pagrįstais duomenimis, įgyvendinimas apsiribotų tik naujų nuostatų įtraukimu į teisės aktą ir būtų stebimas pagal taikomus teisinius reikalavimus.

- **Aiškinamieji dokumentai (direktyvoms)**

Netaikoma.

- **Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas**

Pasiūlymas susijęs su dvejopais Reglamento (ES) Nr. 549/2013 pakeitimais:

i) A priedo (2010 m. ESS sąvokų bazė) pakeitimai

Nacionalinės sąskaitos grindžiamos tarptautiniu mastu pripažįstamais statistiniais klasifikatoriais, kuriais užtikrinamas skirtingų šalių duomenų palyginamumas. Šie

klasifikatoriai laikas nuo laiko atnaujinami, kad būtų naudingesni naudotojams. Individualaus vartojimo išlaidų pagal paskirtį klasifikatorius (COICOP) atnaujintas 2018 m. ir A priede pateiktos COICOP nuorodos turi būti iš dalies pakeistos, kad atitiktų atnaujintą klasifikatorių.

Taip pat pasinaudojama proga atnaujinti A priedą ištaisant smulkius teksto neatitikimus, pastebėtus įgyvendinant teisės aktą valstybėse narėse.

ii) B priedo (2010 m. ESS duomenų perdavimo programa) pakeitimai

Kadangi nacionalinių sąskaitų duomenys svarbūs politikos tikslams ir įvairiems duomenų naudotojų poreikiams visoje Europos Sąjungoje, būtina atsižvelgti į šių naudotojų poreikių raidą. Pasiūlymu reaguojama į šiuos besikeičiančius poreikius ir visų pirma siekiama, kad būtų:

- plačiau prieinama valdžios sektoriaus finansų statistika, daugiausia susijusi su santykiais su ES institucijomis ir įstaigomis bei valdžios sektoriaus skolos struktūra;
- atnaujintas valdžios sektoriaus nefinansinių sąskaitų ketvirtinių duomenų perdavimo (atidėjimas t+3 mėn.) teisinis pagrindas. Šiuos duomenis valstybės narės perduoda savanoriškai;
- labiau laiku perduodamos kai kurios lentelės, pvz., metinių finansinių sąskaitų (t+4 mėn. atidėjimas) ir COFOG duomenų (t+11 mėn. atidėjimas). Tikimasi, kad pastarasis pakeitimas padės šiuos duomenis naudoti politikos procesuose;
- skirtingų lentelių duomenys labiau derėtų, visų pirma iš dalies pakeičiant nefinansinio sektoriaus sąskaitų ketvirtinių duomenų perdavimo terminus;
- nustatytas teisinis pagrindas savanoriškai perduoti statistinius duomenis, kuriuos valstybės narės anksčiau teikdavo pagal neoficialius susitarimus, pvz., BVP ir užimtumo išankstinius įverčius (t+30 ir t+45 d. atidėjimas).

Pasiūlymu taip pat numatoma su nacionalinių sąskaitų duomenimis teikti daugiau metaduomenų ir užtikrinti, kad skirtingų lentelių duomenys, ypač ketvirtiniai, labiau derėtų.

Be to, priėmus šį pasiūlymą būtų panaikinta 11 teisės aktų, susijusių su ankstesne Europos sąskaitų sistema (ESS 95) ir nebeaktualių pradėjus taikyti 2010 m. ESS.

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 549/2013 ir panaikinama 11 nacionalinių sąskaitų srities teisės aktų

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,
atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 338 straipsnio 1 dalį,
atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,
teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,
atsižvelgdami į Europos Centrinio Banko nuomonę⁵,
laikydami įprastos teisėkūros procedūros,
kadangi:

- (1) Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 549/2013⁶, kuriuo nustatoma peržiūrėta Europos sąskaitų sistema (2010 m. ESS), pateikiama pagrindinė bendrų standartų, apibrėžčių, klasifikatorių ir apskaitos taisyklių sistema, skirta valstybių narių sąskaitoms rengti laikantis Sąjungos statistinių reikalavimų, kad būtų galima gauti palyginamus valstybių narių rezultatus;
- (2) Reglamento (ES) Nr. 549/2013 A priede nustatyta valstybių narių sąskaitų rengimo metodika;
- (3) taikant Reglamentą (ES) Nr. 549/2013 jo A priede nustatyta nedidelių teksto neatitikimų ir juos reikėtų ištaisyti;
- (4) Reglamento (ES) Nr. 549/2013 B priede (duomenų perdavimo programoje) nustatytos lentelės, skirtos nacionalinių sąskaitų duomenims perduoti Sąjungos tikslams per tam tikrus nustatytus terminus;
- (5) atsižvelgiant į besikeičiančius naudotojų poreikius ir naujus politikos prioritetus bei naujos ekonominės veiklos plėtojimą Sąjungoje, nacionalinių sąskaitų duomenų perdavimo programą būtina atnaujinti;
- (6) Jungtinių Tautų Statistikos komisija 49-ojoje sesijoje apsvairstė ir patvirtino peržiūrėtą Individualaus vartojimo išlaidų pagal paskirtį klasifikatorių (2018 m. COICOP) kaip tarptautiniu mastu pripažintą standartą. Reglamente (ES) Nr. 549/2013 (ir A, ir B priede) pateikiamos ankstesnės klasifikatoriaus versijos (1999 m. COICOP) nuorodos ir jas reikėtų atnaujinti;
- (7) todėl Reglamentas (ES) Nr. 549/2013 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas;

⁵ OL C [...], [...], p. [...].

⁶ 2013 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 549/2013 dėl Europos nacionalinių ir regioninių sąskaitų sistemos Europos Sąjungoje (OL L 174, 2013 6 26, p. 1).

- (8) įsigaliojus Reglamentui (ES) Nr. 549/2013 ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentui (ES) 2019/516⁷ vienuolika teisės aktų, pagrįstų ankstesne Europos sąskaitų sistema, nustatyta Tarybos reglamentu (EB) Nr. 2223/96⁸, tapo nebeaktualūs. Priemonės, nustatytos Europos Parlamento ir Tarybos reglamentais (EB) Nr. 359/2002⁹, (EB) Nr. 1267/2003¹⁰, (EB) Nr. 1392/2007¹¹, (EB) Nr. 400/2009¹², (EB) Nr. 1221/2002¹³, (EB) Nr. 501/2004¹⁴ ir (EB) Nr. 1161/2005¹⁵, Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1222/2004¹⁶ ir Reglamentu (EB) Nr. 264/2000¹⁷ bei Komisijos sprendimais 2002/990/EB¹⁸ ir 98/715/EB¹⁹, turėtų būti pakeistos šiame reglamente nustatytomis priemonėmis. Todėl minėti teisės aktai turėtų būti panaikinti;
- (9) šis reglamentas įsigalioja 2024 m. rugsėjo 1 d., kad jo įsigaliojimo laikas sutaptų su sutartu suderintos valstybių narių nacionalinių sąskaitų lyginamosios peržiūros laiku. Tai neužkerta valstybėms narėms kelio rengti statistiką pagal iš dalies pakeistus priedus iki bendrojo taikymo pradžios;
- (10) kadangi šio reglamento tikslo, t. y. sukurti bendrų statistikos standartų, kuriais vadovaujantis būtų galima rengti suderintus nacionalinių sąskaitų duomenis, valstybės narės negali deramai pasiekti, ir to tikslo būtų geriau siekti Sąjungos lygiu, laikydamosi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti;

⁷ 2019 m. kovo 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/516 dėl bendrųjų nacionalinių pajamų rinkos kainomis derinimo, kuriuo panaikinama Tarybos direktyva 89/130/EEB, Euratomas ir Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 1287/2003 (BNP reglamentas) (OL L 91, 2019 3 29, p. 19).

⁸ 1996 m. birželio 25 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2223/96 dėl Europos nacionalinių ir regioninių sąskaitų sistemos Bendrijoje ([OL L 310, 1996 11 30, p. 1](#)).

⁹ 2002 m. vasario 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos Reglamentas (EB) Nr. 359/2002, iš dalies keičiantis Tarybos reglamentą (EB) Nr. 2223/96 dėl ESS 95 taikymo valstybių narių mokesčiams į PVM pagrįstus nuosavus išteklius nustatyti (OL L 58, 2002 2 28, p. 1).

¹⁰ 2003 m. birželio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1267/2003, iš dalies keičiantis Tarybos reglamentą Nr. 2223/96 dėl nacionalinių sąskaitų pagrindinių suvestinių rodiklių perdavimo terminų, leidžiančių nukrypti nuostatų, susijusių su nacionalinių sąskaitų pagrindinių rodiklių perdavimu, ir užimtumo pagal dirbtas valandas duomenų perdavimo (OL L 180, 2003 7 18, p. 1).

¹¹ 2007 m. lapkričio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1392/2007, iš dalies keičiantis Tarybos Reglamentą (EB) Nr. 2223/96 dėl nacionalinių sąskaitų duomenų perdavimo (OL L 324, 2007 12 10, p. 1).

¹² 2009 m. balandžio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 400/2009, iš dalies keičiantis Tarybos reglamentą (EB) Nr. 2223/96 dėl Europos nacionalinių ir regioninių sąskaitų sistemos Bendrijoje dėl Komisijai suteiktų įgyvendinimo įgaliojimų (OL L 126, 2009 5 21, p. 11).

¹³ 2002 m. birželio 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1221/2002 dėl valdžios sektoriaus ketvirtinių nefinansinių sąskaitų (OL L 179, 2002 7 9, p. 1).

¹⁴ 2004 m. kovo 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 501/2004 dėl valdžios sektoriaus ketvirtinių finansinių sąskaitų (OL L 81, 2004 3 19, p. 1).

¹⁵ 2005 m. liepos 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1161/2005 dėl ketvirtinių nefinansinių sąskaitų rengimo pagal institucinius sektorius (OL L 191, 2005 7 22, p. 22).

¹⁶ 2004 m. birželio 28 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1222/2004 dėl ketvirtinės Vyriausybės skolos duomenų rengimo ir perdavimo (OL L 233, 2004 7 2, p. 1).

¹⁷ 2000 m. vasario 3 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 264/2000 dėl Tarybos reglamento (EB) Nr. 2223/96 įgyvendinimo trumpojo laikotarpio valstybės finansų statistikos srityje (OL L 29, 2000 2 4, p. 4).

¹⁸ 2002 m. gruodžio 17 d. Komisijos sprendimas (2002/990/EB), nuodugniau paaiškinantis Tarybos reglamento (EB) Nr. 2223/96 A priedą dėl kainų ir apimčių matavimo nacionalinėse ataskaitose (pranešta dokumentu Nr. C(2002) 5054).

¹⁹ 1998 m. lapkričio 30 d. Komisijos sprendimas (98/715/EB), paaiškinantis Tarybos reglamento (EB) Nr. 2223/96 dėl Europos nacionalinių ir regioninių sąskaitų sistemos Bendrijoje priedą A, atsižvelgiant į kainų ir apimčių skaičiavimo principus (pranešta dokumentu Nr. C(1998) 3685).

(11) konsultuotasi su Europos statistikos sistemos komitetu,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamento (ES) Nr. 549/2013 A priedas iš dalies keičiamas pagal šio reglamento 1 priede pateiktą tekstą.

2 straipsnis

Reglamento (ES) Nr. 549/2013 B priedas pakeičiamas šio reglamento 2 priedu.

3 straipsnis

Šio reglamento 3 priede nurodyti teisės aktai panaikinami.

4 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas nuo 2024 m. rugsėjo 1 d.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas

Tarybos vardu
Pirmininkas